

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

**Gjennomføringsplan for
FAGLIG PRIORITERING**

2009- 2013

Oslo, 28. april 2009

INNLEDNING

Faglige prioriteringer ved Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo ble vedtatt 15. september 2008, som et tillegg til Forskningsstrategisk plan for KHM 2006-2011. Foreliggende dokument redegjør for hvordan museet vil følge opp prinsippene for faglig prioritering innen forskningen, hvilke virkemidler en vil ta i bruk (stillinger, økonomi), og hvordan en organiserer og operasjonaliserer forskningen på disse feltene nå og i fremtiden. Det er forutsatt at gjennomføringsplanen skal ha en tidshorisont på 5 år (2009-2013), men at den årlig kan rulleres.

Hovedstrategien for gjennomføringen vil være å utvikle en organisasjonsmodell som ivaretar de faglige prioriteringene ved at de individuelle forskningsinteressene eller deler av disse, så langt det er mulig, sammenfaller med institusjonens ambisjoner.

For gjennomføringen har KHM et antall fast vitenskapelig ansatte, teknisk-administrative hjelpefunksjoner, basisbevilgningen og ulike kilder hvor en kan hente inn ekstra ressurser til forskningen. Målsetningen er at en skal etablere forskergrupper for alle de prioriterte delområdene umiddelbart (i flere tilfelle er de allerede etablert), fungerende fra 2009. Dette gjør en ved å bygge på fast vitenskapelig ansatte og stipendiater som i dag arbeider innenfor disse feltene. Dessuten spisser en tilgjengelige driftsmidler slik at de i så stor grad som mulig blir rettet inn mot de faglig prioriterte områdene. Dette er gjort fra og med budsjettet for 2009.

Noen av delprosjektene innenfor arkeologi har større flerårige forvaltningsprosjekt å bygge videre på. Dette gjelder for eksempel oppfølging av det såkalte *Svinesund-prosjektet*, utgravningsprosjekter knyttet til utbyggingen av *E-6 i Østfold* og *E-18 i Vestfold* og *Gråfjellprosjektet*. Her er det investert millionbeløp i innsamling, klassifisering og tilrettelegging av data, som en med relativt begrensede tilleggsressurser kan få store forskningsgevinster av.

Videre oppbygging av forskergruppene ellers vil skje, dels gjennom prioritering av faste vitenskapelige stillinger ved ledighet i henhold til en stillingsplan, dels ved at stipendiatene i fremtiden øremerkes de prioriterte feltene. Denne oppbyggingen er til en viss grad forutsigbar, og føringene ligger innebygd i langtidsbudsjettet for 2009-2013.

Den andre styrkingen består i at en får uttelling på søknader til Norges Forskningsråd, EU eller andre eksterne kilder, eller at en kan bygge inn fremtidige arkeologiske forvaltningsrelaterte undersøkelser inn i delprosjekter og dermed utvide forskergruppene. Eksempler på dette siste er fremtidige undersøkelser i vassdrag der konsesjonen skal fornyes, hvor det stilles krav om arkeologiske utgravninger. Utbygging av forskergruppene med slike eksterne midler som grunnlag, er langt mindre forutsigbare. Å utarbeide tidsplaner for utvikling av forskergruppene har derfor begrenset verdi.

STILLINGSPLAN – rekruttering, kompetanse og kapasitet

KHM har tidligere utarbeidet en *Kompetanse- og rekrutteringsplan for KHM for 2006-2011*. Denne bygger museet videre på, og stillingsplanen for faglig prioritering trenger bare mindre endringer i forhold til dette. Planen omfatter faste vitenskapelige stillinger, i liten grad teknisk-administrative stillinger. Den skal synliggjøre hvorledes de faglige prioriteringene er tenkt fulgt opp ved ledighet, rekruttering og nytilsetninger. Planen skal ha et femårs perspektiv, men skal rulleres/revideres hvert år.

Kompetanse- og rekrutteringsplanen for KHM viser disponeringen av *kompetansetyper og kapasitet* innenfor de ulike deler av museets virksomhetsområder, ikke bare forskning, men også innenfor samlingsforvaltning, ekstern kulturminneforvaltning og formidling. KHM må fortsatt ivareta samlings- og forvaltningsansvaret for ulike deler av samlingene, også om det ikke er definert prioriterte forskningstemaer opp mot alle, eller stillinger er besatt primært for å ivareta et forvaltningsansvar mer enn å være et satsingsområde innenfor museets forskning. Dette må også avspeiles i stillingsplanen.

Faste stillinger og ledighet

Følgende stillinger/fagområder besatt av vitenskapelig ansatte når aldersgrensen (70 år) i perioden 2009-2013:

<i>Avgang</i>	<i>Ny tilsetting</i>	<i>Fagområde</i>	<i>Stilling</i>
30.04.09	2010	Samplingsansv. middelalderkunsten	Førsteaman. (Solhaug)
01.08.09	Inndras	Kjemi	Professor (1/2) (Astrup)
30.11.09	01.01.10	Samplingsansv. jernalder/vikingtid	Professor (Resi)
31.12.10	Inndras*	Kulturminneforvaltning: steinalder	Førsteaman. (Rolfsen)
31.10.11	01.11.11	Kulturminneforvaltning: faglig pri.	Førsteaman. (Gustafson)
31.05.12	Inndras**	Arkeologisk museumsvirksomhet	Førsteaman. (Hofseth)

**Stillingen er allerede forhåndsdisponert til førsteamanuensis (steinalder) Håkon Glørstad.*

***Stillingen er omgjort/forhåndsdisponert til seksjonsleder ved Arkeologisk seksjon (Frode Iversen)*

Alle stillingsendringer, nytilsetninger og inndragninger ovenfor er nedfelt i KHMs Kompetanse- og reguleringsplan, med ett unntak (se nedenfor).

Stillingen som samlingsansvarlig for middelalderkunsten må opprettholdes fordi dette er en viktig del av KHMs samlinger, med stor etterspørsel etter utlån. Forskningsfeltet er ikke prioritert i de faglige prioriteringene. Det er derimot jernalder/vikingtid, som er KHMs viktigste satsingsområde framover. Derfor må denne stillingen opprettholdes og besettes på høyt nivå uten lengre opphold. Professoratet (1/2 stilling) i kjemi foreslås nå inndratt av ressursmessige grunner, fordi en allerede har en vitenskapelig stilling i kjemi og stillingen

som blir ledig ikke inngår i de faglige prioriteringene. De to stillingene innenfor kulturminneforvaltningen, skal samtidig dekke to av de faglige prioriteringene ved KHM (steinalder og utmark/vikingtid) og derfor nytilsettes det i disse stillingene. Stillingen innenfor arkeologisk museumsvirksomhet er tidligere vedtatt inndratt for å forfinansiere stillingen som seksjonsleder ved Arkeologisk seksjon.

Rekrutteringsstillinger (stipendiater KHM): KHM skal prioritere egne stipendiatstillinger mot faglige prioriteringer og etablerte forskergrupper ved museet.

ORGANISERING

En av hovedutfordringene ved gjennomføringen av faglige prioriteringer er å få de vitenskapelig ansatte ved KHM til å rette en større del av sin forskning mot de prioriterte satsingene. KHM ønsker å fremstå som et sted for faglig teambygging. Dette betyr likevel at god individuell forskning som faller utenfor satsingene, fortsatt skal verdsettes og oppmuntres.

Modell for forskergrupper ved KHM

Forskergruppene som etableres ved KHM *skal ha*:

- Avgrenset problemfelt, med klare mål
- En definert forskningsleder (1. amanuensis/professor)
- Egne ansatte som deltakere: fast vitenskapelig ansatte, teknisk ansatte og stipendiater (KHM)
- Eget budsjett (KHM-midler)

Forskergruppene *kan ha*:

- Forankring i museets samlinger og geografiske ansvarsområde
- Stort arkeologisk forvaltningsprosjekt i bunnen
- Samarbeid med pågående forvaltningsundersøkelser i arkeologi
- Samarbeid med andre forskningsprosjekter
- Midler fra NFR, EU eller andre eksterne kilder
- Eksternt finansierte postdoktor/stipendiater

KHM ønsker å etablere forskergrupper på tvers av seksjonene ved museet. Samtidig er det etablert og skal etableres forskningssamarbeid med andre enheter ved Universitetet i Oslo. Museet ønsker også å utnytte de mulighetene til samarbeid og nettverksbygging som Universitetets tverrfakultære satsingsområder har åpnet. Spesielt gjelder dette KULTRANS og PluREI. Nettverksbygging nasjonalt og internasjonalt skal videreutvikles.

ØKONOMISKE VIRKEMIDLER

KHM vil utarbeide en økonomisk strategi som sikrer både en kortsiktig og langsiktig forskningsutvikling. En av hovedutfordringene til KHM er hvordan en kan vri økonomiske og personalmessige ressurser mot faglige prioriteringer, selv i en periode med negativ balanse i regnskapene. Langtidsbudsjettet for KHM forutsetter at balansen blir positiv først i 2013. Denne forutsetningen bygger på at inntektsgrunnlaget fra eksternt finansiert forvaltningsvirksomhet og museumsdriften opprettholdes på dagens nivå. Dette begrenser handlingsrommet. Det er derfor en overordnet målsetning for KHM å styrke basisbevilgningene til museet, samtidig som det målbevisst arbeides med å skaffe til veie ekstern finansiering til forskningen.

Alle vitenskapelig ansatte har fra 2009 personlige driftsmidler til forskning på 5.000 kroner. Et tilsvarende beløp per ansatt er samlet i en pott for strategisk satsing ved den enkelte seksjon og fordeles av seksjonsleder. Det er ønskelig at så stor andel som mulig kanaliseres mot prioriterte satsingsområder. Oppstartmidler ved etablering av nye forskergrupper vil, i tillegg til de strategiske midlene, være de såkalte "småforskermidler". I 2009 er 6 vitenskapelig ansatte ved KHM tildelt småforskermidler, hvorav 5 ligger innenfor de faglige satsingsområdene. Disse midlene, midlene til strategisk satsing og andre driftsmidler øremerket de faglige satsingsområdene i KHM's budsjett for 2009 er omtalt under de enkelte forskergrupper i foreliggende plan. Enkelte drifts- og investeringsposter (bl.a. til vitenskapelig utstyr) er i 2009 spisset inn mot satsingsområdene.

Vitenskapelig publisering innenfor FRIDA-regimet er en av de viktigste parametrene for å måle resultatene av forskning. Det vil også være et utgangspunkt for ressursallokering til forskergruppene. Det vil bli løpende vurdert om de "tellekantmidler" forskerne i en forskergruppe selv produserer, skal brukes som insentivmidler og beholdes helt eller delvis i gruppen.

Ut over de midler som KHM disponerer over sine basisbevilgninger, må forskergruppene generere eksterne midler til drift, forsterking og videre oppbygging av sine forskningsprosjekter. Her er det snakk om følgende kilder:

- Private midler (fra privatpersoner og bedrifter), gitt som bidrag eller gjennom sponsoravtaler til bestemte forskningsoppgaver. KHM arbeider med å profesjonalisere utformingen av sponsingsprosjekter.
- Midler fra stiftelser og fond (eks.: Anders Jahres Humanitære fond, Nansenfondet).
- Søknader til NFRs frie midler og forskningsprogram.
- Konkurransen om midler fra NFRs strategiske forskningssatsing mot universitetsmuseene (5 mill. kroner avsatt i 2009).
- EU-midler.

- Samarbeide med andre eksternt finansierte forskningsprosjekter (eks.: Avaldsnesprosjektet)

KHM har utarbeidet en modell for hvordan en kan aktivisere forvaltningsfinansierte arkeologiske prosjekter gjennom nye eksterne forskningsbevilgninger som sluttfinansiering (se *St.melding nr.15 (2007-2008) Tingenes tale*, s.16). Kunnskapsdepartementet tilrår at det legges til rette for forskning på utgravd materiale. Foreløpig er prosjektet *Struktur og historie* (2005-2011) under KHM's steinaldersatsing eneste eksempel på denne typen sluttfinansiert forskningsprosjekt, som springer ut av et forvaltningsprosjekt (her: Svinesund-prosjektet 2000-2004). Den eksterne finansieringen er hentet fra NFRs frie forskningsmidler. KHM tar sikte på å finansiere flere slike prosjekter innenfor sine faglige satsingsområder. En har spesielle forventninger til å kunne hente midler fra NFRs strategiske forskningsatsing mot universitetsmuseene (forutsatt at dette etableres som et fleråring fond).

Innenfor arkeologi kan KHM i tillegg trekke inn i forskergruppene undersøkelser som er gjennomført eller planlegges gjennomført som såkalte forvaltningsundersøkelser, det vil si at de gjennomføres med hjemmel i kulturminneloven og finansieres (lovhjemlet) av en ekstern oppdragsgiver. Dette vil sikre en kompetanseoverføring og en kunnskapsrasjonell bruk av kulturminneforvaltningen.

Også mange mindre forvaltningsprosjekter kan bidra med viktige data inn mot de etablerte faglige prioriteringene. Fremtidige utgravninger kan med fordel planlegges i dialog med relevante forskergrupper ved KHM slik at en sikrer at de blir gjennomført på en måte som kan gi maksimalt utbytte kunnskapsmessig og kan bidra direkte med nye data inn i den løpende forskningen.

”Sikringsgravninger” er en type arkeologiske undersøkelser, finansiert av midler fra Riksantikvaren. Dette er undersøkelser som har til hensikt å redde kildemateriale som er truet av ødeleggelse (utrasning, byggetiltak, jordbruk, utvasking). Her er det et stort antall potensielle objekter en kan undersøke i forhold til tilgjengelige ressurser. Da kan en i mange tilfelle velge objekter som samtidig kan bidrag med data til de faglige satsingsområdene. Å knytte etablerte forskergrupper ved KHM direkte til en slik undersøkelse, kan da være fordelaktig.

OPERASJONALISERING AV FAGLIGE PRIORITERINGER

KHM har definert *tre satsingsområder* som museets faglige prioriteringer:

- ***Vikingtid – identitet og samfunn***
- ***Steinalder – historiske prosesser i historieløse samfunn***
- ***Kulturvariasjon - materialitet, representasjon og samfunn***

VIKINGTID – IDENTITET OG SAMFUNN

KHM vil styrke vikingtidforskningen ved museet, med linjer bakover og fremover i tid (jernalder og middelalder). Et viktig ledd i dette arbeidet er å etablere forskergrupper ved KHM og UiO, for å høyne og utvikle egen kompetanse gjennom relevante prosjekter med nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Kobling mellom naturvitenskap og kulturhistorie vil bli prioritert. KHM vil løfte samfunnsrelevante tema med regional forankring til Norge og Østlandet opp på et internasjonalt nivå rettet spesielt mot Europa. Viktige signalfunn, som skipsgravene fra Oseberg og Gokstad, danner spydspisser i denne forskningen. KHM har også et særskilt ansvar for å bevare den unike verdensarven for fremtiden. KHM vil:

- Utvikle et internasjonalt ledende forskningsmiljø og arbeide for å etablere et Senter for fremragende forskning (SFF) innenfor vikingtid fra 2013.
- Prioritere koblingen mellom arkeologi og naturvitenskap

Vikingtidsmennesket. KHM vil etablere et forskningsmiljø på DNA- og isotopanalyser, osteologiske og arkeologiske analyser av graver fra vikingtid og jernalder, deriblant Oseberg og Gokstad.

KHM vil knytte til seg etablerte fagpersoner innenfor flere fagdisipliner i en større satsing, og ønsker å gjøre nytte av det potensial som finnes i de enkelte fagmiljøene i Norge. Et slikt samarbeid vil kunne undersøke problemstillinger omkring mobilitet og sosial identitet som tidligere har ligget utenfor arkeologiens rammer. Slik ønsker KHM å sikre utviklingen av et tverrfaglig miljø i Norge. Det er opprettet en prosjektgruppe bestående av ledende fagpersoner innenfor hver fagdisiplin. KHM tar sikte på å etablere et forskermiljø i Oslo som samtlige disipliner vil ha nytte av, også utover prosjektets rammer. Prosjektet vil bidra med grunndata relatert til genetisk, demografisk og sosial/økonomisk variasjon i befolkningen i yngre jernalder.

Forskergruppe

Professor Jan Bill, KHM

Professor Per Holck, Avdeling for anatomi, UiO

Professor Erika Hagelberg, Biologisk inst., UiO

Stipendiat (KHM) Maja Krzewinska (arbeidsplass ved Biologisk inst., UiO): DNA-analyser av vikingtidsskjeletter

Forsker Marianne Vedeler, KHM

Post.dok./stipendiat: KHM-stipendiat, ny post.dok.stilling fra UiO eller søkes eksternt finansiert :

Arkeolog som skal arbeide med vikingtids skjelettgraver

Andre fast ansatte med reell forskningsinteresse i prosjektet.

Økonomi:

Forskningsstrategiske tiltak: (85.000 til Arkeologisk seksjon i 2009)

Driftsmidler stipendiater: (90.000 i 2009)

Søke eksterne midler/sponsing/private tilskudd.

Bosetning og utmark. Det er behov for en bedre forståelse av vikingtidens bosetningshistorie. KHM vil kombinere resultatene fra egne utgravninger innenfor bosetning og utmark med kulturgeografiske perspektiver, GIS, naturvitenskapelige data og samfunnssteori. Bosetningen vil studeres i forhold til bruken av utmarksaktiviteter som jernproduksjon, fangst av storvilt, sesongmessig eller fast bosetting i seterområdene og klimaendringer.

Aktuelle deltakere i forskergrupper

Professor Jan Bill, KHM: Oseberg- og Gokstadfunnet; råstoffdistribusjon, kommunikasjon
Professor Dagfinn Skre, IAKH/ UiO : maktsentra og statsdannelse (Avaldsnesprosjektet)
Professor Brit Solli, KHM: villreinfangst i fjellet, klimaendringer ("Fonnefunn")
Førsteamanuensis Jan Henning Larsen, KHM: jernvinne og utmarksbruk
Førsteamanuensis Jes Martens, KHM: bosetning og gårdsutvikling ("E-18 Vestfold")
Forsker Jostein Bergstøl, KHM: villreinfangst, samisk bosetning, etnisitet ("Gråfjellprosjektet"),
"Hardangerviddaprojektet")
Prosjektleder Kathrine Stene, KHM: marginalt gårdsbruk, seterbruk og utmark ("Gråfjellprosjektet")
Stipendiat (KHM): Bernt Rundberget (fra 01.01.09): jernvinna ("Gråfjellprosjektet")
Post.dok./stipendiater: KHM-stipendiat, ny post.dok.stilling fra UiO eller søkes eksternt finansiert
Andre fast ansatte med reell forskningsinteresse i prosjektet.

Økonomi:

Gokstad-prosjektet: Anders Jahres Hum. Stiftelse (400.000 i 2008-09)
Avaldsnes-prosjektet: eksternt finansiert (14,5 mill. 2009-11)
Småforskningsmidler: (Jan Bill: 82.000 i 2009), (Jan H. Larsen: 59.020 i 2009)
Forskningsstrategiske tiltak: (85.000 til Arkeologisk seksjon, 80.000 til Fornminneseksjonen i 2009)
Driftsmidler stipendiater: (30.000 i 2009)
Nye eksternt finansierte vassdragsundersøkelser o. fl.
Fremme søknad til NFR: utmarksutnytting

Alunprosjektet. KHM har ansvaret for landets viktigste arkeologiske funn, fra vikingtid, Osebergfunnet (skipet og gjenstandene som ble funnet i skipet). De fleste av tregjenstandene herfra, med unntak av selve skipet (bl.a. tre sleder og en vogn) ble kort tid etter utgravningen i 1904 konserverte med alunsaltoppløsning. Metoden har vist seg uegnet over tid, og gjenstandene er nå truet og kan gå i oppløsning. Derfor har KHM etablert det såkalte "alunprosjektet" som skal komme nærmere en løsning på den vanskelige bevaringsproblematikken og utvikle nye bevaringsmetoder.

Forskergruppe

Førsteamanuensis Hartmut Kutzke, KHM: kjemiske analyser, konserveringsmetoder
Konservator Susan Braovac, KHM: utvikling av konserverings- og bevaringsmetoder
Stipendiat (KHM) Mikkel Christensen (fra 01.10.08): utvikling av konserveringsmetoder (arbeidsplass Kjemisk inst., UiO)

Økonomi:

Startpakke H.Kutzke (130.000 i 2009)

Forskningsstrategiske tiltak: (10.000 til Konserveringsseksjonen i 2009)

Driftsmidler stipendiater: (60.000 i 2009)

Vitenskapelig utstyr (150.000 i 2009)

Søke eksterne midler/sponsing/private tilskudd.

STEINALDER – HISTORISKE PROSESSER I HISTORIELØSE SAMFUNN

KHM har løftet fram steinalderarkeologi i Østlandsregionen som satsningsområde, og det er utviklet et faglig program for feltet. Målet er å legge grunnlag for en mer omfattende internasjonal satsning ved å gjøre sentrale deler av østnorsk steinalderforskning internasjonalt kjent, og ved å utvikle bred forskerkompetanse på master- og førstestillingsnivå. På denne plattformen er det planlagt å satse på videre internasjonalt forpliktende samarbeid. KHM vil:

- Være et internasjonalt ledende forskningsmiljø på steinalder
- Bygge gode forskningsprosjekter på de store arkeologiske forvaltningsundersøkelsene på Østlandet og gjøre disse internasjonalt kjent

Pionerbosetning i den eldste steinalderen. Omfattende forvaltningsinitierte arkeologiske utgravninger i søndre Vestfold i 2007-08 av den eldste bosetningen i Øst-Norge danner bakgrunnen for at KHM starter arbeidet med å etablere et prosjekt i 2009: *Home is where my hearth is – Society and environment in late glacial and early postglacial Europe.*

Forskergruppe

Førsteamanuensis Håkon Glørstad, KHM

Forsker Lasse Jaksland, KHM: Brunlanes-prosjektet som utgangspunkt (eksternt finansiert forvaltningsprosjekt)

Stipendiat KHM: prioriteres av egne stipendiatstillinger

Forskere knyttet til Gråfjellprosjektet (forvaltningsundersøkelser) og fremtidige vassdragsundersøkelser (eksternt finansiert)

Andre fast ansatte med reell forskningsinteresse i prosjektet.

Økonomi:

Finansieres og slutføres som forvaltningsprosjekt i 2010.

Søkes om prosjektmidler fra NFR i 2009, med ønske om oppstart i 2010 eller 2011.

Etablering av jordbrukssamfunn (neolitisering): Prosessene fram mot etablering av jordbrukssamfunn er hovedfokuset i prosjektet *Struktur og Historie*. Denne forskningen kaster også nytt lys over utviklingen i resten av Nord-Europa. Ved avslutning av prosjektet i 2010, vil KHM ha lagt grunnlaget for økt internasjonalt samarbeid på dette feltet.

Forskergruppe

Førsteamanuensis Håkon Glørstad, KHM: avslutning av NFR-prosjektet *Struktur og historie* i 2010

Professor Einar Østmo, KHM

Stipendiat (NFR) Lotte Eigeland (fra 01.10.07): *Teknologiske endringer i overgangen eldre-ynge steinalder*

Stipendiat (NFR) Steinar Solheim (fra 15.02.08): *Sosialt konstruerte grenser i østnorsk tidligneo-litikum*

Stipendiat (IAKH/UiO) Anja Mansrud (fra 01.03.07): *Erverv og kosmologi hos forhistoriske jegere og sankere*

Økonomi:

To stipendiater med driftsmidler finansiert av NFR (60.000 i 2009)

Framveksten av metallbrukende samfunn: Dette problemkomplekset omfatter også oppkomsten av gårdssamfunn, langdistansekommunikasjon og homogenisering av nordeuropeisk kultur. I samarbeid med IAKH satses det i første omgang på å bygge opp kompetansen på masternivå, for å sikre bred rekruttering til eventuelle doktorgradsstudier. I 2011 regnes det med at kompetansen på masternivå vil være etablert. Dette legger grunnlag for mer ambisiøs forskningsinnsats fra 2012.

Forskergruppe

Førsteamanuensis Håkon Glørstad, KHM: *Struktur og historie*

Professor Einar Østmo, KHM

Professor Christopher Prescott (IAKH/UiO): Lista-prosjektet

Mastergradsstudenter i arkeologi (IAKH/UiO)

Andre fast ansatte med reell forskningsinteresse i prosjektet.

Økonomi:

NFR-bevilgning til *Struktur og historie* i 2009-2010

Ny søknad om eksterne midler fra 2012

KULTURVARIASJON – MATERIALITET, REPRESENTASJON OG SAMFUNN

KHM ønsker å utnytte det komparative potensialet knyttet til museets spisskompetanse innenfor de ulike etnografiske regioner der museet har samlingsansvar. Den faglige prioritering skal etablere et forenende tematisk fokus på konkretisering av kulturell mangfoldighet som utgjør en hjørnestein i museal virksomhet og som innenfor sosialantropologien konvensjonelt betegnes som studiet av materiell kultur. Prioriteringen tar sikte på å gi museets etnografiske forskning et felles fokus i deler av forskernes virksomhet.

Den faglige prioriteringens første tiltak er etableringen av en regionalt bredt sammensatt forskergruppe for forskningsprosjektet: *The sacred and the singular: Form, values and society*. Prosjektets komparative tematiske fokus er sosiale kontekster der materialitet og kunnskap eksplisitt settes i sammenheng, i det rituelle i form av kraftfulle og meningsmettede objekter og handlinger; i det artistiske i form av unike produkter av kunstnerisk kreativitet. Prosjektet tar sikte på å forene studiet av materialitet med en videreutvikling av forskningsmiljøets eksisterende spisskompetanse innen studiet av ritualer/kommunikasjon for med det å oppnå nye innsikter på begge forskningsområdene.

Forskergruppe

Professor Øivind Fuglerud, KHM: Sri Lanka

Professor Arne Røkkum, KHM: Fillipinene

Førsteamanuensis Kjersti Larsen, KHM: Zanzibar

Førsteamanuensis Arne Perminow, KHM: Tonga, New Zealand

Stipendiat (KHM): ledig stipendiatstilling 2.halvår 2009

Prosjektet, : *The sacred and the singular: Form, value and society*

Økonomi:

Forskningsstrategiske tiltak/faglig utvikling: (70.000 I 2009)

Småforskmidler (Kjersti Larsen: 35.000 i 2009, Øivind Fuglerud: 52.000 i 2009, Arne Røkkum: 32.000 i 2009)

Midler gjennom deltakelse i to tverrfakultære temaer: "såkornmidler"

Prosjektsøknad til NFR i 2009; Totalt søknadsbeløp: 5.625.000 (2010-2013)

- 2 post-doc-stillinger
- Feltarbeid på Fillipinene, Tonga, New Zealand, Zanzibar og Sri Lanka
- Utstillinger/formidling